

„Положителни-тѣ му ученія за вѣра-та сѫ изработени отъ „нѣколко много или малко учени богословци, на които „слѣпо сѫ повѣрвали и вѣрватъ миллиони невѣжди, оз- „лоблени противъ Римскіи католицизъмъ²⁶⁾“. Такъвъ като е духъ-тъ на протестантство-то, разумѣва се, че то си има място-то между католически-тѣ народи, но за православни-тѣ Христене, то остава една съвсѣмъ чужда вѣра. И твърдѣ е естествено това, гдѣто тѣ гледатъ на протестантитѣ, като на твърдѣ заблудени Христене. Въ послѣдне врѣме, обаче, между нѣкои наши съотечественици начена да се появлява нѣкаква-си неопределена симпатія къмъ протестантство-то, за причини-тѣ на която ето какво ни нише единъ познайникъ:

„Симпатія-та, която гледате да имать днесъ нѣкои „Българе къмъ протестантство-то е посъяна отъ проте- „тестантски-тѣ миссіонере, които въ послѣдне врѣмя „взехѫ твърдѣ усърдно да работятъ въ наше-то отече- „ство. Горкото наше отечество! Едвамъ ся поотърва „отъ едни искусители, ето че го нагрънахѫ други. — „Трѣба да ви кажѫ, че тѣзи нови искусители (проте- „стантски-тѣ миссіонери) излазятъ още по-тѣнки и отъ „Језуити-тѣ въ свои-тѣ дѣйствія между простодушни-тѣ „Българе. — Нѣ ви примѣри: На младежи-тѣ ни, които „желаѧтъ образованіе-то и наука-та, тѣ доказватъ, че

²⁶⁾ Quelques mots par un chr. orth. sur les commun. occident. Paris 1853, p. 20. Сочиненія Хомякова II, 41. Въ доказателство, че основатели-тѣ и главни учители на протестантство-то могли сѫ и тѣ, като човѣщи, да мыслѣтъ и да постъпятъ неправедно, стига само да припомнимъ слѣдующе-то: Лютеръ за да угоди на Нѣмски-тѣ владѣтели учеше простіи народъ, че макаръ разумѣ-тъ и да имъ казва че 2 и 3 праватъ 5, но ако нѣкой Господарь имъ каже, че 2 и 3 праватъ 7, тѣ трѣба да му повѣрватъ. — За Калвина се знае че едного отъ свои-тѣ противници Jacques Gruet той прати на ешафотъ, а другого Michel Servet изгори живъ. Вина-та на благородніи Серве бѣше, че не се съгласявалъ съ Калвиново-то учение за св. Троица. —